

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ШАЦЬКИЙ ЛІСОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. В. В. СУЛЬКА

Затверджено
педагогічною радою
протокол №1
від 12.03.2020р.

Введено в дію
наказом директора
від 12.03.2020 р.№ 19-0

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ
У ШАЦЬКОМУ ЛІСОВОМУ ФАХОВОМУ
КОЛЕДЖІ ІМ. В. В. СУЛЬКА

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про дистанційне навчання (далі – Положення) визначає основні засади організації та запровадження технологій дистанційного навчання у Шацькому лісовому фаховому коледжі ім. В. В. Сулька (далі – Коледжі).

1.2. Це Положення розроблене відповідно до Положення про дистанційне навчання, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 466 від 25.04.2013 р. (із змінами і доповненнями); Указу Президента України від 25 червня 2013 року №344/2013 «Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року», Вимогами до закладів вищої освіти та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, які надають освітні послуги за дистанційною формою навчання для підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями, затвердженими наказом МОН України № 1518 від 30.10.2013 р.; Закону України «Про вищу освіту» (Наказ МОН № 1050 від 17.09.14 року), Закону України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII) та Положення про Національну освітню електронну платформу (Наказ МОН України № 523 від 22.05.2018 р.)

1.2. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.3. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційними рівнями «молодший спеціаліст» та «кваліфікований робітник» відповідно до державних стандартів освіти.

1.4. Завданням дистанційного навчання є забезпечення здобувачам освіти можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.

1.5. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

дистанційна форма навчання – форма організації освітнього процесу у закладах освіти, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітньо-професійний ступінь або освітньо-кваліфікаційний рівень;

інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

система управління веб-ресурсами освітніх дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

суб'єкти дистанційного навчання – особи, які навчаються (вихованець, студент, слухач), та особи, які забезпечують освітній процес за дистанційною формою навчання (педагогічні працівники, методисти тощо);

технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у закладах освіти.

2. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Застосування технології дистанційного навчання реалізовується шляхом:

- застосування дистанційної форми як окремої форми навчання;
- використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах.

2.2. Запровадження дистанційної форми навчання у Коледжі можливе за погодженням з МОН України.

2.3. Підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації кадрів за дистанційною формою навчання здійснюються у Коледжі за ліцензованими, акредитованими (атестованими) напрямами підготовки (спеціальностями).

2.4. Строк навчання здобувачів освіти, слухачів за дистанційною формою встановлюється Коледжем і має бути не меншим, ніж за денною формою за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, напрямами підготовки та спеціальностями.

2.5. Кількість здобувачів освіти, слухачів, що навчаються за дистанційною формою, визначається відповідно до рішення педагогічної ради Коледжу в межах ліцензованого обсягу підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації, спеціалізації) за заочною формою навчання. При цьому норматив чисельності здобувачів освіти та слухачів, що навчаються у Коледжі за дистанційною формою, повинен становити не менше одного викладача на вісімнадцять студентів (слухачів).

2.6. Веб-ресурси, що використовуються у Коледжі для забезпечення навчального процесу за дистанційною формою навчання, мають проходити процедуру перевірки, яка здійснюється Коледжем.

2.7. Для впровадження навчання за дистанційною формою Коледж може створити центр дистанційного навчання як відокремлений структурний підрозділ.

2.8. Технології дистанційного навчання під час організації та забезпечення денної, заочної та індивідуальної форм навчання можуть

використовуватись у Коледжі за наявності відповідного кадрового та системотехнічного забезпечення.

2.9. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання у освітньому процесі Коледжу приймається педагогічною радою Коледжу.

3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

3.1. Освітній процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах:

- самостійна робота;
- навчальні заняття;
- практична підготовка;
- професійно-практична підготовка;
- контрольні заходи.

3.2. Основними видами навчальних занять з використанням технологій дистанційного навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації тощо.

3.3. Лекція, консультація, семінар проводяться зі студентами дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до освітнього плану.

3.4. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.5. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, може виконуватися з використанням дистанційних технологій в синхронному або асинхронному режимах, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.6. Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

3.7. До інших видів навчальних занять при здійсненні освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання можуть відноситись ділові ігри, виконання проєктів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.8. Практична підготовка студентів з використанням технологій дистанційного навчання проводиться за окремо затвердженою Коледжем програмою.

3.9. Контрольні заходи з навчальної дисципліни (предмета) при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою навчання у Коледжі включають проміжний (тематичний, модульний), підсумковий та інші визначені Коледжем контролю знань, умінь та навичок, набутих здобувачем освіти, слухачем у процесі навчання. Усі контрольні заходи можуть здійснюватися відповідно до рішення Коледжу дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно.

3.10. Державна атестація при підготовці фахівців за дистанційною формою навчання здійснюється згідно з статтею 7 Закону України «Про вищу освіту».

3.11. Здобувачі фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти складають державну підсумкову атестацію за курс профільної середньої освіти у формі зовнішнього незалежного оцінювання відповідно до законодавства. Зовнішнє незалежне оцінювання проводиться на засадах, визначених Законом України «Про освіту».

3.12. Атестація здобувачів фахової передвищої освіти за дистанційною формою навчання здійснюється згідно зі статтею 51 Закону України «Про фахову передвищу освіту».

4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

4.1. У Коледжі використання технологій дистанційного навчання зорієнтоване насамперед на такі категорії студентів:

- особи з особливими потребами;
- обдаровані діти та молодь, які спроможні самостійно або прискорено опанувати навчальні програми;
- особи, які проживають у географічно віддалених і важкодоступних до Коледжу населених пунктах;
- студенти, які за умовами праці перебувають тривалий час за межами місця, де розташований Коледж, та студенти, які за сімейними обставинами (декретна відпустка тощо) не можуть систематично відвідувати заняття в Коледжі;
- особи, які бажають отримати додаткові знання паралельно з навчанням у коледжі;

- громадяни України, які тимчасово або постійно проживають за кордоном.

4.2. Технології дистанційного навчання використовуються у Коледжі:

- при проведенні занять через мережу Інтернет під час військового стану;
- вивченні додаткових (факультативних) предметів;
- навчанні студентів під час хвороби;
- виконанні науково-дослідницьких робіт у Малій академії наук України;
- участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій, під час підвищення кваліфікації педагогічних працівників тощо.

4.3. Перелік предметів чи тем навчальних програм, видів навчальних занять, які здійснюються за технологіями дистанційного навчання, визначаються цикловими комісіями Коледжу.

4.4. У Коледжі технології дистанційного навчання можуть використовуватись при організації освітнього процесу за програмами первинної професійної підготовки, перепідготовки або підвищення робітничої кваліфікації, а також за навчальними програмами з навчальних предметів та освітньо-професійними програмами підготовки фахових молодших бакалаврів і молодших спеціалістів.

4.5. Професійно-практична підготовка здійснюється за дистанційною формою та/або очно у вигляді навчальних і переддипломних практик і проводиться у навчально-виробничих майстернях, спеціально обладнаних кабінетах та лабораторіях закладу освіти, лісових масивах дендропарку та ДП «Шацьке лісове господарство», а також на робочих місцях на виробництві із використанням технологій дистанційного навчання за наявності відповідних веб-ресурсів і можливостей доступу до них.

4.6. Навчання осіб із особливими потребами (у тому числі з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, психічними розладами) передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання при здійсненні всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку студентів.

4.7. У Коледжі при організації освітнього процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при проведенні навчальних занять.

4.8. Для організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання Коледж використовує:

«lCloud»[навчальна хмара] – хмарне середовище закладу освіти для організації співпраці усіх учасників освітнього процесу. Саме тут зосереджено інформаційні, нормативно- інструктивні, навчально- методичні матеріали, стандартизовані форми планування та звітної документації. Усвідомлюючи, що формування інформаційного освітнього середовища закладу необхідно розглядати як головну умову реалізації завдання якісної підготовки висококваліфікованого фахівця, який формує імідж конкурентоспроможного закладу освіти, сучасний заклад має продовжувати реалізацію освітньої діяльності щодо пошуку шляхів ефективного входження до світової медіа- освіти в умовах діджиталізації освітнього середовища. Тому допомогти педагогу відмовитися від стереотипів минулого покликає саме інформатизація освіти, що спонукає кожного до підвищення свого фахового рівня; сприяє взаємному збагаченню членів педагогічного колективу інноваційними підходами до навчання, дає змогу малодосвідченим педагогам вчитися педагогічній майстерності у досвідченіших колег, забезпечує підтримання в педагогічному колективі духу творчості, прагнення до пошуку.

«lCloud» має багатофункціональний тестовий модуль. Оскільки основною формою контролю знань в дистанційному навчанні є тестування, в системі є великий інструментарій для створення тестів та проведення навчального і контрольного тестування. Підтримується кілька типів питань в тестових завданнях (множинний вибір, на відповідність, вірно / невірно, короткі відповіді, есе та ін.).

Також «lCloud» надає багато функцій, що полегшують обробку тестів: можна задати шкалу оцінки, при коригуванні викладачем тестових завдань після проходження тесту учнями існує механізм напівавтоматичного перерахунку результатів. В системі містяться розвинені засоби статистичного аналізу результатів тестування і, що дуже важливо, складності окремих тестових питань для студентів.

- Сервіс для створення відо-конференцій ZOOM (zoom.us), з метою проведення синхронних занять згідно із розкладом навчальних занять. Проведення такого заняття починається із створення конференції викладачем та розсилання запрошення студентам академічної групи, яка вивчає навчальну дисципліну, через систему «lCloud». За погодженням з адміністрацією Коледжу, педагогічні працівники можуть проводити заняття за дистанційною технологією поза межами навчального закладу.

- Навчальний контент – це система розміщення електронних навчальних курсів та матеріалів по дисциплінах, які вивчаються в Коледжі, на офіційному сайті коледжу.

Облік проведених навчальних годин, відвідування навчальних занять здобувачами освіти проводиться за допомогою електронного журналу

обліку навчальних досягнень студентів. Навчальна хмара містить декілька інструментів для швидкого аналізу успішного використання можливостей хмари. Монітор керівника містить загальну інформацію про загальну кількість користувачів та кількість користувачів, для яких створено облікові записи хмари.

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

5.1. Навчально-забезпечення використання технологій дистанційного навчання включає:

- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;
- критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;
- змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) освітнього плану/навчальної програми підготовки.

5.2. Педагогічні працівники та методисти Коледжу, в яких організована дистанційна форма навчання, повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (не рідше одного разу на 5 років та обсягом не менше 108 академічних годин). Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за тематикою дистанційного навчання.

5.3. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів освітнього призначення, управління освітнім процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;
- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання закладу освіти цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації освітнього процесу у синхронному та асинхронному режимах;
- програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами).

5.4. Веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

- документи планування освітнього процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);
- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;
- мультимедійні лекційні матеріали;
- термінологічні словники;
- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;
- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- електронні бібліотеки чи посилання на них;
- бібліографії;
- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;
- інші ресурси освітнього призначення

5.5. Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для використання технологій дистанційного навчання, визначається цикловими комісіями Коледжу залежно від профілю навчальної дисципліни.

5.6. Для використання дистанційного навчання здобувачів освіти Коледж може створювати власні веб-ресурси, або використовувати інші веб-ресурси, що підлягають апробації у коледжі.